

Отже, засоби масової інформації мають значний вплив на формування громадської думки. Опиратися цьому впливу майже неможливо, оскільки сьогодні мас-медіа є головним джерелом інформації. При цьому, щоб мінімізувати вплив засобів масової інформації на формування громадської думки, слід розвивати внутрішні фільтри, виробити навички виявлення дезінформації, до яких належать перевірка джерел інформації та даних, на основі яких вони були сформовані, використання декількох непов'язаних між собою засобів масової інформації, формування власної бази правдивих мас-медіа.

Перелік посилань

1. Гісем О.О., Мартинюк О.О. Громадянська освіта: навч. посіб. Харків: Ранок, 2018. 192 с.
2. Васильків І.Д. Громадянська освіта: навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2018. 256 с.
3. Презентація нового опитування USAID-Internews щодо споживання медіа. *Укрінформ*: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3113580-prezentacia-novogo-opituvanna-usaidinternews-sodo-spozivanna-media.html>
4. Танчин І.З. Соціологія: навч. посіб. Львів: Укр. акад. друкарства, 2005. 350 с.

Хоменко К. Ю., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник: Карпова І. Г., к. пед. н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка», irina.karpova.1962@ukr.net

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ФЕНОМЕН ЦИВІЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА

Побудова та розвиток громадянського суспільства ґрунтується на волонтерській діяльності, адже головною її метою є створення миру та справедливості для всіх людей. Волонтери надають соціальні послуги тим, хто цього потребує, не вимагаючи нічого натомість. Іншими словами вони є добровольцями. Саме формування волонтерської діяльності є одним з елементів формування ефективної та результативної соціальної роботи будь-якої країни світу.

Дослідженням волонтерства як соціологічної проблеми та як феномена цивілізованого суспільства займалися багато вчених, наприклад, А. Зінченко, В. Назарук, І. Бекешкіна, І. Зверева, І. Трубавіна, К. Павлюк, Л. Кіреєва, М. Дейчаківський, Н. Івченко, О. Безпалько, О. Трубнікова, О. Шатохіна, О. Яременко, С. Марченко, С. Толстоухова, Ф. Ступак.

Сьогодні в Україні відбуваються політичні, економічні та соціальні зміни, які потребують продуктивної соціальної роботи, а саме – волонтерства. Суспільство потребує людей, які відчувають відповідальність за свою країну та її розвиток, які хочуть допомогти їй. Саме такі громадяни є ініціаторами створення недержавних та громадських організацій та приймають серйозні рішення. Тому зараз набуває актуальності проблема розвитку волонтерського руху [1]. Хоча виник він ще в 1859 році, тоді французький журналіст Анрі Дюман висловив думку щодо створення групи людей, які б працювали з пораненими бійцями, проводили першу медичну допомогу. Так з невеличкої організації виник міжнародний гуманітарний рух Червоний Хрест [2].

Принципи, які запропонував Дюман, досі є головними для волонтерського руху всього світу, а саме [3]:

- надання безкоштовної допомоги, тим хто цього потребує, в дусі братерства;
- повага до гідності всіх людей та до культури всіх народів;
- колективні та особисті потреби є однаково серйозними та вагомими;
- приєднання до волонтерської роботи має бути добровільним, свідомим та з власної волі;
- право на об'єднання мають всі, не зважаючи на релігійну та расову належність, матеріальний і соціальний стан, фізичні особливості.

Нині волонтерство потрібне як ніколи. Адже існує величезна кількість світових проблем, які вражають населення. Наприклад, поширення СНІД і ВІЛ, забруднення довкілля, зловживання тютюновими та алкогольними виробами, наркотичними речовинами, скрутне становище бідних верст населення. Саме добровольці можуть розв'язати частину цих проблем [4].

Згідно з Законом України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 № 3236-VI волонтер – це фізична особа, яка досягла вісімнадцятирічного віку і здійснює волонтерську діяльність на добровільній та безоплатній основі. Стати волонтером може громадянин України, іноземець та особа без громадянства, яка перебуває в Україні на законних підставах, а також громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, якщо він здійснює волонтерську діяльність на території України, за письмовою згодою одного з батьків (усиновлювачів) або піклувальника [5].

Сьогодення потребує волонтерів для розв'язання проблем у соціально-педагогічній, економічній, культурній та військовій сферах.

Одними з основних напрямків роботи добровольців є [6]:

1) соціально-реабілітаційна робота, що діє на попередження та подолання негативних явищ у молодіжному середовищі (підтримка дітей та підлітків, що постраждали від фізичного, морального чи сексуального насильства, профілактика вживання наркотичних речовин, профілактика хвороб, що передаються статевим шляхом та ВІЛ/СНІДу);

2) соціальна опіка і захист найменше захищених категорій дітей та молоді (соціальна допомога самотнім матерям, неповним, багатодітним та молодим сім'ям, допомога у вирішенні соціальних проблем учнівської та студентської молоді, соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування);

3) соціальний супровід молоді, допомога її інтеграції у суспільство (формування та розвиток якостей творчої особистості, соціальна підтримка безробітної молоді, сприяння в працевлаштуванні).

З 2014 року в Україні виник волонтерський рух, який допомагає українським військовим отримати сучасну техніку, амуніцію, обмундирування. Також цей рух підтримує переселенців, які вимушено залишили своє житло [7].

На даний момент в Україні відбувається складний та масштабний процес – становлення волонтерських структур та громадських організацій. До того ж багато волонтерів приходять не з соціальних організацій, а з різних сфер професійної діяльності, наприклад, ІТ-технологій [8].

Волонтери є дуже важливими для кожного громадянського суспільства, адже вони працюють на добровільній основі та приносять велику користь громаді. Основними напрямками роботи волонтерів в Україні є допомога військовим і хворим дітям, охорона навколишнього середовища, соціально-реабілітаційна робота з молоддю. Саме волонтерський рух є ознакою цивілізованого та демократичного суспільства, гарантією процвітання країни.

Перелік посилань

1. Ільчук Л. І. Вивчення практики щодо волонтерської діяльності в країнах Європейського Союзу з метою її запровадження в Україні. URL: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2015/07/VOLONTERSTVO.pdf>.
2. Тимченко С. С., Шмаріна А. В. Історія волонтерської діяльності у світі та в Україні. *Волонтерський рух: історія, сучасність, перспективи*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 17–18 квітня 2015 року. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2015. С. 151–154. URL: https://keui.files.wordpress.com/2015/04/42_tymchenko_shmarina.pdf
3. Кривенко Ю. В. *Принципи здійснення волонтерської діяльності. Молодий вчений*: науковий журнал. 2016. № 6. С. 246-250. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/6/61.pdf>

4. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення: ми не бачимо очевидне. *FutureNow Technologies & Science Blog*: веб-сайт. URL: <https://futurenow.com.ua/globalni-problemy-lyudstva-ta-shlyahy-yih-vyrishennya/>.
5. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>.
6. Калениченко Р.А. Волонтерство в соціальній роботі: навчальний посібник. К.: КиМУ. 2008. 86 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/1634/1/1552_IR.pdf.
7. Волонтерство. *Вікіпедія*:
8. Волонтерство в Україні. *United World Cultures Foundation*: веб-сайт. URL: <https://uwcfoundation.com/ua/blagotvornost-v-ukraine/volonterstvo-v-ukraini>.

Мельникова В., учениця 9 класу
Ліцей №15, veronika.melnikova7@gmail.com
Науковий керівник: Пінчук Ю. С., вчитель
Ліцей №15, z1001z@ukr.net

АКТИВІЗАЦІЯ УВАГИ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ОНЛАЙН ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ

Пандемія, що охопила світ у 2020 році, поставила перед освітянами нові завдання, одним із яких було залучення школярів до занять фізичною культурою та спортом вдома під час карантину. Зміст і методика проведення уроків фізичної культури, що традиційно склалися в системі фізичного виховання, орієнтовані переважно на розвиток рухових навичок учнів та розвиток фізичних якостей і не враховують повною мірою можливостей рухової діяльності в процесі формування пізнавальних процесів (і навпаки), творчих здібностей, що є не використаним резервом підвищення індивідуальності дітей молодшого шкільного віку [1, 4].

Особливу увагу в контексті вищезазначеного потрібно приділити розвитку уваги у школярів. Взаємозв'язок пізнавальної й рухової діяльності у процесі занять фізичними вправами є дуже важливим, він підсилює забезпечення освітнього, оздоровчого і виховного ефектів [2].

Молодший шкільний вік характеризується низкою особливостей. Зі вступом дитини до школи значно змінюється її соціальна ситуація розвитку. Надзвичайно важливим чинником ефективної навчальної діяльності та подальшої самореалізації молодшого школяра є розвиток уваги, що, як динамічний перебіг психічних процесів, є необхідною умовою пізнання оточуючого світу, свого місця в ньому. Проблема уваги як фактора вибору інформації широко досліджується у психології. У вітчизняній літературі досить широко висвітлено це питання [3], та все ж залишилося ще багато невисвітлених аспектів даної проблеми.

Особливості уваги молодшого школяра залежать від розвитку його нервової системи. Зміна процесів збудження та гальмування у корі великих півкуль у молодших школярів відбувається швидко. Цим пояснюється те, що діти цього віку дуже чутливі до зовнішніх вражень, легко звертають увагу на кожний подразник.

Одна із загальних особливостей уваги молодшого школяра – це здатність легше зосереджуватися на предметах зовнішнього світу, ніж на власних думках та уявленнях. Особливості рухової діяльності дітей проявляються в індивідуальних відмінностях сприймання, уваги. Це вимагає врахування при застосуванні методів навчання і організації діяльності учнів, певних норм їх навантаження, завданих режимів праці і відпочинку, диференціації навантаження.

У сучасному світі, коли кожен учень завдяки засобам масової інформації та інтернет-мережам знаходиться під постійним інформаційним тиском, необхідність правильного